Ч. 279 (11.629). Львів, вівторок 17. грудня 1929. Річне число оплачено ryczałtem. Рік XLVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло", Львів. — Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 5·00 зол. — За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 леї, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Розмови на Замку.

(Від нашого кореспондента.)

Варшава. 13. грудня 1929.

Пишучи в останньому дописі про димісію уряду д-ра Світальського, ми згадували, що це був дивний уряд — в дивний спосіб прийшов на світ, дивно урядував і небуденно зійшов із світа. Пишучи про нинішню крізу кабінету треба на першому місці теж саме зазначити, що ця кріза — неподібна до попередніх, дарма, що ріжні вони вже в Польщі були й усякі чудасії виявляли.

Сьогодня рівно тиждень, як кабінет д-ра Світальського дістав заяву недовіря, висловленого просто, нечуваною у парляментаризмі яскравою безпосередньою формулою спеціяльного внеску. Сам отой спосіб провалення уряду задокументував гостроту крізи і — послідовно — потребу чимшвидшої її розвязки. Тимчасом ось сьомий день минає, а шостий від офіціяльного прийняття димісії уряду, а не тільки нового уряду не видно, але й назовні атмосфера така, ніби нічого не сталося: адже щойно на 16. ц. м., себто на **десятий** день крізи уряд заповідає нині, 13-го, велику рільничу конференцію з участю премієра, кількох міністрів та всіляких фахових „сфер". Мало того. В міжчасі димісіовані вже та лише тимчасово виконуючі свої обовязки міністри оголошують у пресі отверті листи і статті та заповідають прилюдні відчити — на тему останніх двох засідань сойму, підчас яких отримали заяву недовіря! Це надмірно довге тривання кабінетової крізи дивує всіх тому, що чейже одним із найчастіше повторюваних закидів під адресою „передтравневої" системи правління було ніби витворювання пустки несподіваними урядовими крізами, яких годі було негайно поладнати. Тимчасом пригадуємо собі, як ось напр. після димісії уряду Скшинського й перед приходом в останнє до влади Вітоса, наради над полагодженням крізи тривали у соймі та Бельведері (тодішній резиденції президента республики) буквально днем і нічю: концепції падали й виринали, а проте всякий відчував, що існує **бажання** мерщій покінчити з кабінетною провізорією і що існує свідомість аномалії положення.

І нині йдуть наради. Не в соймі, де віють пустки, а на Замку, у президента. Заініціювання цих нарад було одною з чергових несподіванок. Повернено гей би до традиційного не „передтравневого", але взагалі парляментарного звичаю, що голова держави перед покликанням нового уряду комунікується з лідерами парляментських клюбів, передовсім опозиції, яка останній уряд провалила. В даному випадку, що-правда, порядок і система нарад трохи інакші. Спершу президент відбув нараду з марш. Пілсудським та мін. Пристором, після того з лідерами клюбів — по величині цих останніх. Запрошено теж на Замок **усіх** голов усіх клюбів включно з п. Смуліковським, формальним головою т. зв. „революційної фракції". Лідера „Пяста" Вітоса й лідера жидівського кола Грінбавма не запрошено мабуть зогляду на яскраву фірму їх персон; поіменне запрошення дістали зате з „Пяста" посол Домбський, а з жидівського кола — Розмарин. Цей останній, зачуваємо, був спершу навіть досить збентежений цими запросинами, але трудно: у політиці чоловіка всяка доля стрічає! Не запрошено зовсім клюбів: українського, білоруського й німецького.

Злегковаження цього останнього дуже знаменне: адже посли німецького клюбу Віль та Утта у своїх смирних декляраціях покликувалися мало не на кости вірних пруських ляндскнехтів, а сам п. Навман, голова клюбу, був чейже один з перших і дуже нечисленних, які телеграфічно згодилися на відому неадійснену конференцію з премієром Світальським і є відомим приклонником політики посла Раушера включно з останнім німецько-польським ліквідаційним договором!

Розмови з послами скінчилися. Вони окутані тайною. Відомо лише, що представники центро-лівих партій заняли одностайне становище, що всі вони складали наприкінці на руки президента писані заяви і що про ці розмови має видати комунікат цивільна канцелярія президента. Сьогодні розпочалися розмови з позасоймовими діячами. З них перший повних 4 годині перебував у кабінеті президента б. премієр Бартель зі Львова. Хто дальше на черзі, коли появиться комунікат і коли взагалі буде доручена місія творення кабінету — це все є низка невідомих.

Нам здається, що комбінації на тему особи будучого премієра є цілком байдужі, що це цілком другорядна справа. Фактом є, що як довго владу в Польщі зберігає у своїх руках

марш. Пілсудський і цієї влади не зрікається, справді нічого у ситуації не зміниться. Без огляду теж на особу будучого премієра — чи буде це „миролюбовий" п. Пятек, Бартель, Матушевський чи ген. Сосновський, чи „войовничий" полк. Пристор — **„система правління"**, про яку вічно кричить польська опозиція, як про камінь преткновенія для співпраці з урядом, **останеться та сама.** І тому сьогоднішня кріза, це лише перехідна стадія, це провізорія, у якій велику ролю грають такі другорядні моменти, як напр. довше чи коротше тривання бюджетової сесії, можливість одержання бюджету при недотриманні соймом конституційних речинців і т. д. Остаточно **мусить** прийти до: розвязання сойму і розписання нових виборів, або **розвязання сойму... без розписання виборів.** І тому, коли нинішні розмови на Замку у висліді не дадуть одної з тої альтернативи — вони не мають суттевого значіння, — не має суттевого значіння ані те, хто у нарадах на Замку брав і ще братиме участь, ані хто після них буде іменований головою нової ради міністрів.

І. Кедрин.

Московська політика супроти „самостійної" УСРР.

Навіть Петровський жалується на політику Москви в бюджетовій ділянці.

На бюджетовій сесії Центрального Виконавчого Комітету СРСР у Москві промовляв 4. грудня ц. р. представник УСРСР Петровський. Він між іншим жалувався, що союзний Раднарком, Держплян та інші центральні московські установи не здійснюють передбачених плянів господарки на Україні. „Ось наприклад — казав Петровський — тепер порушують питання про найбільший видобуток металю. Усім відомий наш металевий голод. Богато підприємств, великих заводів часто стоять, бо бракує металю. Але чому, скажімо, нема криворіжського металюргійного заводу, що його згідно з пляном треба було вже збудувати?"

Найцікавішим уступом промови Петровського був той, в якому він говорив про скреслювання і зменшування позицій бюджету УСРСР Москвою. Цей уступ наводимо за „Пролетарською Правдою" з 5. грудня ц. р. у цілости. Ось він:

„Я мушу — говорив Петр. — тут заявити деякі претенсії щодо українського бюджету. Ми його склали приблизно *в 650 міліонів карбованців, але нам його не затвердили.* Працювали ми очайдушно, скорочували кілько могли. Кінець кінцем, склавши його в сумі *547 міліонів карбованців, повезли сюди, а тут його нам скоротили до 507 міл. карб.* Ми не справимось із тими великими плянами та завданнями, що їх покладено на Україну, коли бюджет не затвердять у тому розмірі, який ми вам подали. Подам один приклад, що доведе справедливість українських вимог. Коли взяти цілий бюджет, як він є по всіх республиках, і розподілити на душу людности, то в РСФРР (російській республиці) на душу припадає 20 карб., у Білорусі 28 карб., у Закавказі 30 карб., Туркменістані 48 карб., Узбекістані 31 карб., а в УСРР — 17 карбов. Мало! Отож, колиб нам дали те, що прохаємо, ті 547 міл. карбов., то ми тільки зрівнялись би з російською федерат. республикою (РСФРР). Особливо це треба зробити тому, що проблему піднесення господарства на Правобережжі України, в прикордонній полосі, треба розвязати. А живуть у нас там дуже бідно. Властиве, наші претенсії невеликі. Подивіться на контрольні числа на 1930 р. й ви там побачите дані коефіцієнтів порівняння України з іншими краями. Подивіться на контрольні числа: що там забезпечено для промислового розвитку таких величезних міст як Київ, Одеса, де є 450 до 500 тисяч людности? Ви побачите там порожнє місце (Голос: Так, порожнє місце!).

Ми вимагаємо уваги до цього питання (голос: Це справа Укр. ЦВК-ту!) *Ні, не справа Українського Центр. Виконав. Комітету, товариші;* коли ми порушували цю проблему, то до нас приїздили комісії радянські, партійні, і вони виставляли такі числа допомоги, що в 4—5-еро більші від наших. *Коли ми прохали 25 міліонів на відродження господарства в прикордонній смузі, то радянські комісії, що приїздили до нас з центру, ставили 100 міліонів.* Ми не претендуємо на сто міліонів, але дайте нам те, що ми включили до свого бюджету.

Це саме треба сказати і про культурну революцію. Коли ви не збільшите асигнувань до бюджету, то ми не зуміємо виховати ті кадри, що нам потрібні для розвитку промисловости на Україні. Майте на увазі, що не докоряючи вам, я хочу сказати: Україна дає 70 проц. металю. Ви знаєте, яку ролю ми відграємо щодо вугілля й цукру. Вісімдесять відсотків цукру дає Україна (і тому на Україні цукру нема! — Ред.). Всю цю богатющу промисловість треба обслуговувати. А коли ви не забезпечите нас потрібними коштами, то як ми зможемо працювати?"

Хто уважно і вдумчиво перечитає повищі слова Петровського, що є головою ВУЦВК-ту, тому ясною стане політика Москви супроти України. Хоч як делікатно порушує ці справи Петровський, то всеж і йому та йому подібним надоїла московська політика вкорочування господарських потреб України. Інша річ, що Петровський не говорив наведеного з почуття якогось національного патріотизму. Ні! Він тільки дуже просив, щоби підвищили бюджет, бо інакше Україна не зможе вивязатись із того контингенту всяких достав, які на неї наложені. Це виключно рахунок зробив його таким речником бюджетових прав України. Він цілковито не протестує ні проти того, що з України вивозять майже весь цукор, сирівець, хліб, метал, вугіль і т. п. Це для нього цілком природне явище. Підвишкою бюджету він

хоче тільки забезпечити собі дальший хід справної експльоатації українських багацтв для Москви і більше нічого. І не зважаючи на все те, є в нас такі, що кажуть: „УСРР є „самостійною“ республикою“, або твердять: „перед Україною великанські розвиткові тенденції в державно-політичному відношенні!“ Дійсно гарні розвиткові тенденції — нема що й казати!

З українського життя в Румунії.

Промова сен. Залозецького у румунському сенаті.

Сенатор д-р Волод. Залозецький з Української Нац. Партії виголосив у букарештенському сенаті дня 5. ц. м. гарну й добре обдуману промову в справі української викладової мови по школах в місцевостях з українським населенням. У своїй промові виказав він яркими словами весь гніт і обман дотеперішніх румунських правительств. В імени демократії, справедливости, чесности з собою, в імени людяности й довіря та любови народу, в імени мира і спокою закликав бесідник правительство сповнити ділами, а не словами свої обіцянки. А доки це станеться, доти тронна промова не для нас і ми не для неї. Ударами заліза сипалися грімкі слова його промови на слухачів і зробили велике враження.

„Беруть нас на сміх!“

Під таким заголовком пише черновецький „Рідний Край“: „Беруть нас на сміх, висилаючи урядовців зі шкільного ревізорату по українських селах і предкладаючи нашим людям до підпису нібито просьби за введенням науки української мови. А в тих нібито просьбах дякують підписані правительству за те, що школа вчить їх дітей румунської мови. Попри це підписані просять, щоб учили їх дітей по 2 год. тижнево й української мови. Адже румунська національно-цараністична партія обіцяла нам, як ще була в опозиції, і ще й тоді, як прийшла до влади і просила наших голосів, що вона поверне незаконно скасовану по школах українську викладову мову. А тепер, коли партія при владі, крутить вона нами так, як іще жадна партія не крутила. Та прийдуть іще її кандидати по голоси до нас! Досить нам того дурисвітства! Не дайтеся зловити на вудку румунському національному правительству!“

В дальшому „Рідний Край“ подає приклади такого фальшування волі українського населення висланниками румунської влади і закликає українське населення не підписувати ніяких заяв, що їх підсувають йому румуни. Подібні заклики читаємо щодня також у „Часі“.

Приступлення Злучених Держав до Міжнародного Трибуналу в Газі.

Париж, 11. грудня 1929.

Дня 9. грудня ц. р. підписав у Женеві шарже д'афер Злучених Держав Північної Америки містер Клівленд Моффат статут Міжнароднього Трибуналу Справедливости та цілу низку протоколів у справі приступлення до нього Злучених Держав. Подія ця важна не тільки з юридичного погляду, але й з погляду відношення Злучених Держав до европейських справ та до Союзу Народів зокрема.

Варто згадати кількома словами про історію цього Трибуналу. Ідея сотворити інтернаціональний суд дуже давня і не можна шукати її початків у найновіших часах, як і помилкою булоб добачувати у Вільсоні першого автора канцелярії „Союзу Народів“. Та мимоволі ці оба поняття тісно злучені із собою. Правдива спілка народів вимагає льоґічної консеквенції: полагоджування всіх спірних справ перед форум, якого рішення малоб бути обовязуючим. Ось тому й ми бачимо у всіх теоретиків концепції „Союзу Народів“, починаючи від **Pierre Du Bois** у XIV. століттю аж до Вільсона включно, сполуку двох понять — „Союзу Народів“ із „міжнароднім трибуналом справедливости“.

У гаськім трибуналі із 1899 року бачимо тільки лісту суддів. Трибунал є доривочним, істнує тільки в разі спору, а саме скликання суддів до Гаґи, розкинених часто по ріжних краях світа, мало своїм природним наслідком надзвичайну повільність процедури.

Підчас гаської конференції в 1907 році основано на внесення Злучених Держав трибунал т. зв. **La Cour de justice arbitrale,** трибунал, який задля конфлікту щодо іменування суддів не мав ніякого практичного значіння. На основі проекту цей трибунал мав складатися із 15-ти суддів. На конференції брало участь 45 держав, у тім числі 8 великодержав. Кожна із тих великих держав домагалася постійного представника — лишалося отже всього 7 вільних місць на 36 держав. Вкінці конференція впала на „ґеніяльну“ думку — рішено оснувати суд, а спосіб вибору суддів замовчано.

Оконечне вирішення прийшло щойно після оснування Союзу Народів із покликанням до життя т. зв. **„La cour permanente de justice internationale“** в Газі. Тільки організація Союзу Народів зуміла погодити інтереси та амбіції малих та великих держав. Сьогодня кожного суддю вибирають сходини Союзу Народів, де заступлені всі держави, та Рада Союзу, де вплив великих держав є переважаючий.

Цей трибунал, хоча так тісно звязаний із організацією Союзу Народів, є зовсім самостійною інституцією та проявляє свою діяльність поза межами Союзу Народів. Одначе зрозумілою є ця резерва, з якою підходять Злучені Держави Північної Америки до цього гаського трибуналу — вірні своїй національній традиції, зясованій у доктрині Монро.

День 2. грудня 1823 р., коли-то президент Монро протестує у сенаті проти окуповання території Аляски Росією та проголошує, що на будуче територія Америки є замкнена для всієї чужої кольонізації, є історичною подією в житті Америки не меншої ваги від проголошеної американської самостійности у дні 4. липня 1776 року. Ця доктрина про політичне замкнення американського континенту дозволяє Злученим Державам розбити заходи Еспанії на віденськім конґресі, щоби зорганізувати Святий Союз в обороні загрожених еспанських кольоній в Америці. Ця сама політична доктрина велить Злученим Державам у 1898 р. виступити збройно проти Еспанії в обороні Куби, яка револьтується. В імя цеї самої доктрини виступають Злучені Держави у світову війну, а Вільсон домагається у своїм маніфесті погодити теорію невмішування Америки в політику інших континентів принціпом святого обовязку Злучених Держав боронити загрожені права демократії. І ця сама доктрина велить опісля Злученим Державам після розбиття Німеччини не ратифікувати версайський договір та залишитись поза межами Союзу Народів.

Політика Союзу Народів від часу оконечної відмови Злучених Держав увійти у члени Союзу була спрямована на те, щоб дати цій заморській могутности той поміст, по якому вкінці вона моглаб увійти як дійсний член до Союзу. І цею авангардою міг би бути саме міжнародній трибунал. Безперечно, проблема дуже складна, а домагання Злучених Держав у справі приступлення їх до міжнародного трибуналу, починаючи від декларації президента Гардінґа в 1923 р., можна зясувати коротко ось як: Злучені Держави домагаються на-рівні з усіма державами рівного права у виборі суддів, без їх згоди не вільно змінити статуту цього трибуналу, міжнародній трибунал не сміє видати „правної поради“ в ніякій справі, в якій Злучені Держави добачувалиб виключно їх інтереси; приступлення Злуч. Держав у ніякій мірі не зобовязує їх у якій-небуть квестії, що виплываласб із версайського трактату та вкінці святе проголошення, що участь Америки у цім трибуналі в нічім не нарушує доктрини Монро. Зокрема Злучені Держави застерігаються, що всі ці їх домагання мають бути признані окре-

---

Д-Р ВОЛОДИМИР БЕЗУШКО.

Англійці про Карла XII., Мазепу і Петра Великого.

Перебуваючи цього літа в Льондоні, я і в тім короткім часі дошукувався звязків у минулому між Англією і Україною, а в розшукуванні їх надибав передовсім на численні взаємини між Англією і Польщею й Росією. У новіших часах такі взаємини у нас були найбільші за Хмельницького й Мазепи і тому на ці часи звернув я свою увагу. Про Хмельниччину згадаю іншим разом, а тепер подам ті подробиці звязані з полтавським боєм., які містяться в „Кореспонденції Гвітверса“*), в відділі рукописів „Британського Музею“.

Я приємно був вражений коли, віднаходив схожости між історичними постатями і тими, яких нам змалював Богдан Лепкий у своїм творі. Не йде тут про правду історичну, бо така не є вимагана від мистецького твору. Мистецький твір — як відомо — не сміє тільки вражати нашого почуття дійсности. І цього в творі Богдана Лепкого немає. Є у нього джерельне знання постатей, які він зобразив. І цей факт дуже багато промовляє за його твором. Якщо деяким бажалосяб сконденсовання твору (бажане було би й таке видання), так твір у теперішній формі апелює до більшої кількости читачів, а цього моменту не треба у нас легковажити. Прикмети, які находимо для Карла XII. Мазепи й Петра Великого в листах Гвітверса, анґлійського посла при дворі Петра Великого до Бойла, секретаря анґлійської королеви Анни, віднаходимо і в трильоґії Богдана Лепкого.

У листі Гвітверса до Бойла з 27 (ст. с.) червня 1709. сказано, що Мазепа пильнував табору в часі полтавської битви, з чим і справився якнайкраще, перепроваджуючи в знаменитий спосіб відворот, про що довідуємося з пізнішої кореспонденції. В пізнішій капітуляції шведів Мазепа віпричім, бо в самім відвороті прийшло мабуть до хвилевого непорозуміння між ним і Карлом, що також найшло свій відголос у Гвітверсовій кореспонденції.

Якеж пояснення програної під Полтавою? У листі — Полтава 9 (ст. с.) липня 1709—Джеймза Джефріза, анґлійського посла при Карлі XII, до Гвітверса з просьбою інтервенції для нього, полоненого під Полтавою, находимо таке пояснення: „Багато причинилося те, що король леґковажив собі ворога, але передовсім заважило те, що король не хотів слухати ради своїх дорадників, які, як я Вас запевнюю, були за веденням війни іншими методами“.

Гвітверс з вісткою про побіду під Полтавою зараз поспішив зложити бажання „пресвітлому, наймогутнішому цареві“, висказуючи свою радість з тої нагоди, зазначуючи вічну згоду між краями, які не мають ніяких спірних інтересів (Лист його до царя з 8 (19) липня 1709.).

Отримавши вістку про капітуляцію шведів і козаків, Гвітверс зараз пише про це Бойлові (20 (31) липня 1709), зазначуючи своє здивування, що шіснацять тисяч шведів і значне число козаків, по переході Мазепи і Карла за Дніпро, скапітулювали перед Меншіковим, який мав тільки девять тисяч людей. Скапітулювали без ставлення опору і це Гвітверсові потвердив пруський посол при Карлі XII, Кайзерлінґ (тамже ст. 293). Це саме здивування підкреслює Гвітверс у листі до Бойла з 8 (19) вересня 1709. під враженням слів згаданого посла Джефріза, для якого також чимось нечуваним була ця капітуляція найліпшого війська, як він його називає. Правда, ця армія в відвороті загналася непотрібно в дуже невигідне місце, де брак дерева на пороми і мости для переправи, але вояки всетаки хотіли битися. Бачимо яку величезну ролю відігравав деспот Карло XII., не стало його, все пропало.

З листу Гвітверса до Бойла, з 10 (21) серпня 1709 довідуємося, що Карло XII. з Мазепою в Очакові. Король мав виробити дозвіл у баші для післанця в Швецію. Відтак Карло сам хотів на цей дозвіл іти в Швецію. Його переловлено і назад вернено в Очаків. Короля і Мазепу поставлено під сторожу двісті турків. „Що торкається Мазепи, то баша прирік видати цареві його і його сторонників, як зрадників, а також не позволив йому замешкати в місті. Баша руководився тим, що це тяжка провина, що Мазепа не хотів в задоволенні проживати в своїх багатих палатах. Коли царський капітан піддав баші думку, що М. може в убранні укривати отрую, щоб при нагоді позбавити себе життя, так його докладно переглянено. Одначе дарма, що капітан конче бажав стрінути Мазепу, на це йому не дозволено, щоб не наніс шкоди старому джентелменові.

Анґлійський уряд мабуть дуже цікавився долею Карла і Мазепи. На це вказує нам часта кореспонденція анґлійського посла до секретаря королевої, саме в тій справі. Поминаю менше важні згадки, а подаю виняток з листу 1 (12) вересня 1709:

„Шведський король і Мазепа мабуть дальше в Бендерах“ (куда їх перевезено), але тепер з ними „на спеціяльне і повторене доручення Порти“, дуже добре поводяться, так, що пропала вже надія на видачу Мазепи. Король ще там залишається, щоб вилічитися з ран (o. cit., ст. 348).

Як читаємо в листі анґлійського посла в Константинополі до ґрафа Сандерленд (26/VII 1798), то король Карло і Мазепа робили заходи, щоб втягнути Туреччину в війну. Там також читаємо, що цар бажав заключити вічний мир з Портою, вимагаючи рівночасно задержання Карла і видачі Мазепи, як бунтівника. Одначе везир постановив не задержувати Карла, ані не видавати Мазепи.

Під датою 20 (31) жовтня 1709 повідомляє Гвітверс Бойла, „кажуть, що з початком вересня помер у Бендерах старий ґенерал Мазепа і що король Карло ще там, бо не вилічив ран“. Смерть Мазепи (20 вересня) потвердив Гвітверс у листі з 24 жовтня (7 падолиста) 1709. Про короля в тім листі сказано, що він ще не вилічився з ран і що турки поводяться з ним з найбільш можливою ввічливістю, віддаючи йому належні почести.

(Докінчення буде.)

---

*) Whitworth Papers, vol. X. Russia 1700

мим протоколом усіми членами Союзу Народів.

Короткі телеграфічні вістки з Женеви подають, що компроміс удалося осягнути, компроміс, який майже в цілости акцептує домагання Злуч. Держав. У найближчому часі американський сенат могтиме ратифікувати довершене порозуміння.

Сам факт згоди Злуч. Держав приступити у склад міжнародного трибуналу вводить їх у круговорот політичних проблем Европи — з доктрина Монро дала черговий доказ своєї гнучкости. Та мабуть саме в цьому й уся велич цього „golden rule" американської нації.

Д-р Ю. Студинський.

На шкільно-освітві теми.

Із шкільних містерій.

З джерела, близького урядовим кругам, довідуємося, що в багатьох радах шкільних повітових та у їх інспекторів принялося правило, що коли вже там допустять у вимкових випадках яку українську учительську силу, то назначують її звичайно до польської школи, а до українських і т. зв. утраквістичних шкіл надають учителів польських. Ціль цеї тактики очевидна. Учитель (ка) українець (ка) мусить у польській школі удержувати польський хід науки, бож щось інше там неможливе. Зате польському учительству лишається вільне поле до повного польщення українських або утраквістичних шкіл. Так заважують нині на долі нашого шкільництва не правила педагогії, але головну ролю грає — всупереч всякій педагогії — чиста політика.

На цьому тлі діються в цілім краю майже неймовірні річи. І наше громадянство стоїть супроти того загального безправства безрадне. Воно не має в радах шкільних повітових, де шкільні справи полагоджуються в першій інстанції, ніяких заступників, що моглиб боронити його прав. А всякі відклики до вищої влади є нині безвиглядні, бож протиукраїнський напрям іде власне з гори.

Одначе в цих тяжких для нас відносинах лишилась нам ще одна дошчинка рятунку, а саме релігійно-обрядове призначення школи. Бож завданням школи є не тільки подавати дітям науку з книжок, але велике значіння має там і релігійно моральне виховання. А це вяжеться тісно з обрядом і церквою дітей. Отже з огляду на те, повинні до наших шкіл надаватися такі учительські сили, що відповідали би тій цілі: що моглиб нашим дітям проводити рідні молитви, проспівувати з ними обрядові пісні, вести їх на церковні богослуження і давати їм там потрібні вказівки. А цього важного завдання не в силі виконати учителі чужого обряду й народности. Тому громадне насилання до наших шкіл чужого учительства є на ділі тільки ширенням серед нашої молоді, а відтак і населення, духа безконфесійности. Бо хто не дає позитивної релігійної моралі, той несе в практиці негацію духа і індеферентизму, а вслід за тим і безрелігійности.

З огляду на вагу виховання молодого покоління мають церковні ординаріяти правний голос у справах шкільництва і можуть наглядати, як релігійне виховання шкільної молоді ведеться як слід. Тимто й мають їх делегати у шкільних радах обовязок уважати, щоб до наших шкіл приходили учителі для них відповідні, себто греко-католицького обряду. Ми віримо, що ті делегати упоминаються за тим, але з усього видно, що їх старання не мають ніякого успіху. Здається, що роблять це в надто чемній і „рукавичковій" формі; а стоячи одинокі в шкільних радах, бувають там переголосовані і тому рішенню мовчки піддаються.. Одначе проти такого насильства треба уживати гострішої зброї: і коли чемні й розумні представлення не помагають, то наші делегати повинні братись до інших засобів, на які закон позволяє. Зокрема вони можуть у важніших справах закладати на засіданні ради свій протест до Кураторії („вотум сепаратум"), вносячи його (до кількох днів) на руки президії ради та ще й мотивуючи на письмі. Такий протест має той наслідок, що здержує некорисну ухвалу ради аж до вирішення Кураторії. В надзвичайнім випадку можуть вони після неприхильного вирішення Кураторії відкликатися ще до Міністерства. Певно, що годі надіятись нам корисного вирішення у кожнім випадку і можна бути на це приготованим, що відповіди виглядатимуть часто некорисно, але все таки оправдані відклики повинні мати свій успіх. І колиб такі відклики були вношені на всі довершувані безправства громадно, то мусілиб вони звернути увагу міродатних чинників на ненормальні наші відносини і спонукати їх до якихсь реформ.

До цього додам, що ординаріятські делегати мають право, як і всі члени ради шкільної повітової, звиджувати народні школи, свого повіту, пізнавати їх стан і (не роблячи дотичним учителям особисто ніяких увар) уживати своїх спостережень до дальшого урядування.

Правда, що та праця, а особливо боротьба з безоглядними противниками в шкільних радах є для дотичних делегатів дуже немила і прикра. Але дарма! Хто приймає цей обовязок, той повинен його в імя вищої ідеї, для справи нашої віри і церкви, належно сповнити. Інакше нехай не береться до того діла!

В останньому часі довідуємося, що після того, як надужиття на шкільній ділянці вже дуже зросли і викликали загально прикре враження в нашій суспільности, після того, як українські місцевости засипуються пляново чужим учительством, а навіть в богатьох більшеклясових школах нема ніодної гр.-кат. учительської сили, вислав львівський гр.-кат. Ординаріят до всіх своїх шкільних делегатів урядовий запит: кілько учителів чи учительок гр.-кат. обряду принято там в останніх роках до шкіл, який є склад учительства після обряду, як ведеться обрядово-релігійне виховання молоді і т. д. Розуміється, що Ординаріятові залежить передовсім на релігійному вихованні в школах, але й той матеріял, що його він збере, може дати замітний образ того: якими школи під релігійно-виховним оглядом повинні бути, а як це завдання вони у нас тепер в дійсности виконують.

Педагог.

Продають церковні ікони.

Союз мистців у Відні „Ґаґенбунд" разом з австрійським товариством для підтримки духових і господарських взаємин з СРСР відкрили 25 вересня ц. р. в домівці „Ґаґенбунду" виставу староросійського малярства, під почесною президією посла СРСР Юренева і 18 віденських знаменитостей на полі мистецтва, яка тривала до кінця жовтня і стягала велике число віденців. Якась росіянка щоденно пояснювала там виставлені церковні ікони, вивезені з російських церков і продавані „внешторгом". Були там ікони школи московської, псковської і смоленської. Були ікони чудотворні, мільонами вірних цілими віками як святість почитані. Тепер вони підуть на піддержку розхитаного радянського бюджету. Всі ці ікони признані знавцями за кращі і надаються до того, щоб їх возити по світі і від чужинців збирати чужу валюту. Але були і гірші, здебільша менших розмірів. Ті „внешторг" передав до „Нової Ґалєрії" у Відні на виставку і на розпродаж. І справді багацько з них лишилось між любителями старовини у Відні.

А як вислід був добрий, посольство СРСР у Відні спробувало, чи вдасться тут російський різдвяний ярмарок і ось умовившись з чотирома віденськими мистцями і заключивши з ними договір виставив знова у домівці „Ґаґебунду" найріжнородніші предмети на продаж. Чого там нема? Російське мистецтво, ікони, чоботи, хустки, деревляна пластика, брокати, пуделка лякові з малюнками, кавкаські вироби зі срібла і емалії, самовари, всяка старовина. Віденці захоплюються дешевизною і купують. Навіть не питають, чи на такий базар віденських виробів позволено би в Москві?

Цікавий інцидент трапився при відкритті того ярмарку. Віденські мистці, що уладжували домівку прикрасили вестібуль малюнками, якими наслідували церковні ікони. Коли на відкриття ярмарку 7. грудня ц. р. прийшов посол СРСР, він запротестував проти того рода декорації, не тому, що це святі, але тому, що СРСР взагалі не узнає ніяких святих образів. І не помогли ніякі розяснення віденських мистців. Треба було окрасу заслонити.

Проти червоного терору.

Літературне Обєднання Молодих „Листопад"

приєднується до протесту всього Українського Народу проти розшалілого червоного бандитизму, що поклав собі завданням знищити всякі обяви української самостійницької державотворчої думки;

осуджує рабське яничарство деяких одиниць, що „ради лакімства нещасного" зійшли зі шляху національного походу і бють поклони перед окрівавленими чекістами;

взиває все Українське Громадянство дати рішучу відсіч північним гунам з усіх політичних, культурних та економічних постів, зокрема усунути зі всіх національних установ наємників червоних варвар.

Рівночасно, склонюючи в глибокій пошані голову перед усіми Мучениками за жовто-блакитний стяг, пересилає Їм свій дружній привіт. Віримо, що це тільки шал безсилої агонії і що дні відплати вже недалекі!

Льва-город, 10. грудня 1929 р.

Вартовий Антін, Завадович Роман, Іренко Евген Ю, Козак Едвард, Курдидик Анатоль, Курдидик Ярослав, Лопушанський Волод., Марійчин Павло, Ольгович Роман, Чернява Іван, Янів Володимир.

Нострифікація студій.

(Думки нострифіканта.)

Нашому громадянству відомо, що від кількох літ поважне число тих, які покінчили студії на закордонних університетах, вертає до краю. Всі вони, щоби могти відкрити тут варстат праці, мусять відбути т. зв. нострифікацію на польських університетах. До нострифікації студій голоситься найбільше лікарів і юристів, менше інженірів. Ті останні звичайно або вступають до праці в українських інституціях, або закладають свої власні підприємства. Інакше є з лікарями та юристами. Вони власне, щоби могти отворити свої канцелярії, мусять перейти ще нострифікаційний гарт.

З нострифікацією звязані не лише страта часу і життєвої енергії, але також і страта гроша. Для українського громадянства це поважна втрата народнього майна, яке через те переходить в чужі руки. Т. зв. нострифіканти по своїм повороті до краю починають на ново клопотатися вписами на університет, шуканням позичок, щож більше, деякі нюхають за протекцією у „опікунів", щоби тільки приняли їх, а також, щоби дістати при нострифікації найменше предметів до повторювання.

Розуміється само собою, що тут і там приходиться понижувати нашим людям гідність людини й українця зокрема. Наслідком того, що кожний робить на власну руку, виходить багато неприємностей для поодиноких нострифікантів — а там далі і для цілого загалу. Спитаймо себе, чому це так? Чиж мало бачили ми прикладів за границею, де в обороні спільного інтересу лучився негайно навіть малий гурток людей у тісний звязок з твердою вірою в те, що осягнена ціль принесе користь не тільки їм, але також багатьом іншим.

У нас все по старому звичаю, кожний своїми силами береться переломити вязку прутття. А після невдачі нарікання! Це явище, мимоходом кажучи, є характерне у цілого українського громадянства. Наприклад: вертає багато наших людей з Америки, де жили зовсім іншим життям. Можнаб сподіватись, що тепер будуть жити культурніше, заведуть раціональну, інтензивну господарку, яку бачили, а навіть вели в чужині. Але такі сподівання надаремні. Наш селянин остав, яким був. Наш атавістичний консерватизм ввійшов нам до крови і костей і годі його позбутися.

Та вернім до справи нострифікації. Нострифікація це анахронізм, пережиток, якого в Польщі дуже точно придержуються, бо обєктом приноровлювання цієї законної міри є українці та жиди. Це друга з ряду колода для нашого студентства. Бо першою є політика університетських властей не приймати українських абітурієнтів на деякі виділи, головно на медичний. А наслідок цього зовсім очевидний; скоро зможе прийти час, в якому українська суспільність не буде мати свого лікарського дорoсту. А чи була досі бодай одна спроба організованої акції проти такої тактики влади, чи подумало наше студентство, в який спосіб запобігти лихові. Відповідь на це питання булаб хіба мовчанкою...

А погляньмо на жидів. Їх положення щодо університетських студій подібне до нашого. Вони наслідком „нумерус кляузус" виїздять поза межі Польщі та Угорщини. І так згідно зі стат. в „Берлінер Таґблятт" з дня 2. XI. 1929 в Італії студіює 1000 жидів, в Чехословаччині 500, в Австрії 300, в Німеччині 200, у Швайцарії та Франції по 50. Їх одновірці подбали, щоби вони мали приміщення, вільні столи, підручники та потрібне приладдя. Окремі мужі довіря контролюють належне користування жидівською студіюючою молодю за кордоном. А у нас? Справу створення українського університету у Львові відложено таки українським громадянством, чеська влада нових стипендій давати не хоче, а д-р Панчишин є лише одинокий.

Щоби тому всему зарадити, треба якось над цим нашому громадянству подумати та шукати якогось виходу з цього. Треба створити всекраєву орґанізацію, зложену зі старшого громадянства та університ. молоді, яка виробилаб мінімальну та максимальну програму нашої шкільної політики. Необхідно мати евіденцію і статистику нашого шкільного капіталу.

Чехи, коли ще не мали своєї держави, мали т. зв. „Народні Ради", всенародній орґан, який мав до всіх детайлів випрацьовані пляни майбутньої культурної, економічної та фінансової політики. Створення такої установи на землях під Польщею є дуже пекучою справою.

Нострифіканти мусять приступити до діла покищо самі та утворити орґанізацію, яка матиме за ціль давати моральну та матеріяльну допомогу для нострифікантів. У Львові мусить в короткім часі повстати центр, який буде вести всі нострифікаційні справи, заложити позичковий фонд, щоби незасібним дати спромогу докінчити нострифікацію. Думаю, що українські лікарі,

адвокати та інженіри приступлять зі своїми удїлами до позичкового фонду, які їм будуть повернені до 10 років. Ризико втрати гроша є дуже незначне тому, що тут є надія, що 99% проц. позичок буде повернено. Організація нострифікантів подбає разом з укр. парляментарними репрезентантами, щоби центральні чинники влади упорядкували хід нострифікації, щоби положити раз на все край всіляким „візам“ і сві“ поодиноких нострифікаційних комісій. Далі організація подбає про те, щоби розпорядження міністерства внутрішніх справ з дня 27. VII. 1929. про примус однорічної безплатної практики в шпиталях, не відносилося до нострифікантів, які покінчили студії перед виходом цього розпорядження.

Отсих кілька стрічок віддаю українській громаді під розвагу.

В Познані, дня 23. XI. 1929. Д-р Павлів.

Реформи Прімо де Рівери.

Еспанський диктатор Прімо де Рівера підготовляє нові зміни в своїй політиці. Про ці зміни повідомлять світ декрети, що будуть у найближчих днях затверджені радою міністрів. Є вони у звязку з підготовкою до виборів до громадських рад, з поодиноких провінцій і парляментарних. Стара виборча система має бути змінена в напрямку пропорціональнім. Королівський декрет мав би — як є чутки — дати також право голосування жіноцтву. Має це бути уступка для клерикальних кол, які рахують при помочі жіночих голосів мати великий вплив на вибори. Та з усіма цими питаннями вязане одно загальне і найважніще: Чи уряд зважиться скасувати цензуру і дати свободу слова та зборів? На це є дуже мало виглядів.

Новий президент Греції.

Маємо свіжі звістки про причини резигнації президента республики Кондуріотіс. Сивоволосий адмірал не міг погодитись з премієром Венізельосом щодо обмеження будови такої дорогої йому фльоти, з тим, щоби заступити її по рішенні Венізельоса почасти воздушною фльотою. Уже почалась боротьба за місце президента. Уряд ставить кандидатуру Заїміса, президента сенату, Папанастассію, що причинився головно до переміни королівства Греції на республику є за Венізельосом. Тимчасом Венізельос заявляє заздалегідь, що не згодиться бути „мальованим президентом“ і що не належиться на це становище, бо має забагато з вдачі Клємансо.

У голосуванні на Нац. Зібранні вибрали Заїміса президентом грецької республики 256 голосами. Інші кандидати здобули по кільканадцять голосів. Аграрії вдержалися від голосування.

Розстріли на Україні.

З Москви повідомляють, що в Черкасах розстріляно після судового присуду кількох українців за приналежність до тайної української організації, що стреміла викликати повстання проти радянської влади.

„Два дни в соймі“.

Відчит премієра Світальського.

У суботу мав прем. Світальський у варшавській Фільгармонії відчит п. з. „Два дни в соймі“. Хоч відчит мав такий заголовок, то він був ген. розрахунком із соймом від першого дня його істрування аж досі. На вступі сказав прем. Світальський, що два дни сойм. нарад були повчаючою ілюстрацією, в якім поганім устрою є Польща. Теперішній сойм це карикатура парляментаризму. Сойм як цілість не істнує, це злепок нескоординованих відділиків без вождя. Деяку вагу до нарад сойму привязував премієр після еннуціяції маршала Дашинського, сподівався арґументів проти уряду. Та помилився. Опозиція зараз впоралася з бюджетом, висунула недовіря для уряду без слова умотивовання. Хочуть вмовити в суспільність, що Центролів міг би створити уряд, та Центролів це штучний твір. Не вільно валити уряду, коли годі його заступити іншим. Говорять про конечність ліквідації теп. системи правління. Що означає ця ліквідація не кажуть, або говорять усе інакше. Провідники партій нікого не репрезентують. В краї голосять, що до влади дірвалася кліка, та це неправда. В масах нема ніякого неспокою. Опозиція почала вже райтераду. Слова „ліквідація системи правління“ вийшли на пси. Умовиною дальшої співпраці уряду зі соймом мусить бути добра воля сойму. Кажуть, що Пілсудський ворог парляментаризму, та він кращий його оборонець, ніж нинішні його оборонці. Він висунув був на становище маршала сойму проф. Бартеля, бо проф. Б. давав гарантії вмілої співпраці з урядом. Опозиція сказала, що на приказ не може вибирати маршала. Потравневі уряди не мають на совісти жодного зломання конституції і в звязи із співпрацею уряду зі соймом. Заява недовіря це механічна побіда сойму. Морально опозиція програла. Давніше опозиція і слухати не хотіла про зміну конституції, тепер говорить на цю тему. Премієр розуміє, що це політична гра опозиції, але суспільність розуміє, що зміна конституції конечна. Ост. два дни в соймі були приміром, що ревізія конституції конечна. Опозиція мала форм. право висловити недовіря, але не мала морального права. Заява недовіря урядові була рівночасно недовірям теп. конституції. До передтравневих часів Польща не верне. У партіях правлять божки, вони обріхують суспільність, що Пілсудський є зрадником робітників і селян. Коли прем. Світальський тому 10 літ був адютантом Пілсудського, записав собі його слова, що партії це нещастя Польщі. Закидають таборові прем. Світальського, що вірить Пілсудському. Має право йому вірити, коли П. передбачив це, що тепер діється. Партійних божків треба вимести з політ. життя, тоді буде обезпечення перед легкодушністю, яка лютувала два ост. дни в соймі.

Довкола кризи польського кабінету.

Проф. Бартель конферував із мін. Морачевським, Станевичем, Незабитовським, Залеським, Кіном і мін. скарбу Матушевським. Опісля був проф. Бартель на 2-год. конференції у марш. Пілсудського. Веч. зложив прощальну візиту президентові держави, а потім був в Нар. Театрі на виставі песи „На кінці мандрівки“. Злобні люди висували ріжні коментарі головно в звязи з заголовком песи. В год. 11.25 проф. Бартель виїхав до Львова. Перед виїздом сказав журналістам, що не прийме ніякої місії.

У суботу був през. Мосціцький на конференції у марш. Пілсудського.

Проф. Бартель каже, що криза скінчиться скоро.

Проф. Бартель після повороту з Варшави в інтервю з представником „Аґ. Всх.“ сказав, що думає, що криза польського кабінету скінчиться скоро. На питання чи сойм буде розвязаний, проф. Бартель відповів, що на цю тему не розмовляв у Варшаві з ніким, а говорив лише в господарських справах.

40 запрошених на конференцію.

У вівторок 17. грудня, відбудеться в Замку в звязи з кризою кабінету конференція 40 представників політичних, господарських, фінансових і промислових кол. Кружляла чутка, що президент запросить теж бувш. прем. Влад. Грабського.

Засідання сойму в середу?

Зачувати, що тому, що криза уряду проволікається марш. Дашинський скличе сойм на середу 18. грудня.

Адв. Торес приїздить до Польщі.

У Варшаву приїздить париський адвокат Г. Торес, відомий з процесу Шварцбарда, вбивника от. Петлюри. Торес матиме відчит у Варшаві й ін. містах.

„Кінець світа“.

Над рікою Пал на Камчатці впав величезний метеорит. Велика вогнева куля, що розсвітила довкола ясність, упала з оглушуючим гуком і вбилася глибоко в землю. Стадо ренiферів, що було недалеко, згинуло до тла. Метеорит викликав переполох серед місц. людей, бо вірять, що це пророцтво кінця світа.

Велика крадіж у Касі Хорих у Варшаві.

Екзекутор варшавської Каси Хорих Квятковський допустився зі спільниками крадежей на шкоду каси на суму більш ніж 200 тис. зол. Квятковський заінкасував у мин. суботу в варш. електрівні 35 тис. зол. і хотів утікати. Його арештували на зал. дворці.

Присуд на членів ватаги „Чорного Опиря“.

Дня 22. липня в мешканні дозорця при вул. Сонішній згинув від припадкового рев. вистрілу син дозорця 9-літній Волод. Ковалишин а ранена була наймичка Кушнірівна. Виновником убивства був 19-літн. Морончик. Після його арештування ствердили, що він був ватажком ватаги „Чорного Опиря“, до якої належали 22-літн. Дяків і Козловський. Вони мали на совісти більше грабіжницьких нападів. У суботу 14. грудня закінчилася розправа перед судом присяглих: Морончика і Дякова засудили на кару по 5 літ тюрми, а Козловського на 3 роки.

Події в Волоській церкві.

У неділю 15 грудня в Волоській церкві повторилися події між „русскими“ й українською молоддю. Після богослуження присутні побожні стали співати молитву „Боже єдиний“. „Русскіє“ почали бійку на палиці. Було кількох ранених. Поліція арештувала Павла Рака, абс. експ. академії, Дм. Новосада, студ. фільософії, Волод. Колодія, студ. політехніки та Вас. Чермака робітника. Їх відставили до слідчого виділу. Одного раненого Степ. Барановського заосмотрила ратункова стація.

Вибух гранати.

Дня 15. XII. в польськім Акад. Домі при вул. Піярів вибухла граната. А саме слуга Юліян Палух маніпулював із австр. гранатою, якої походження невідоме. Граната відірвала Палухові ліву долоню. Ранений і Палухів брат Йосиф.

Богомолов кинув Варшаву наслідком непорозуміння з марш. Пілсудським?

Льондонський „Обсервер“ подав інтервю з Богомоловим п. з. „Богомолов пояснює, чому кинув Польщу. Непорозуміння з Пілсудським“. Богомолов каже, що кинув Варшаву тому, що стягнув на себе ненависть марш. Пілсудського. Пілсудський справжній диктатор держави, хоч дириґує за кулісами. Президент, премієр і парлямент це його маріонетки. Преса нападала на Богомолова оправдано і неоправдано. Положення стало невиносиме, тому уряд СРСР поручив Богомолову виїхати в Льондон. Богомолов зрадів дуже і виїхав до 24 год. Богомолов здогадується, що його виїзд вихіснували вороги для неправдивих сплетень. — Пат впевняє, що Богомолов заявив його кореспондентові, що ніякого інтервю з представником „Обсервера“ не мав і вислав „Обсерверові“ заперечення. Досі невідомо, чи „Обсервер“ оголосить це заперечення.

Зі спортового життя.

ЗА ВХІД ДО ЛІҐИ.

Ліпіни. ЛТСҐ (Лодзь)—Нашшуд (Ліпіни) 2:1 (1:0).

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ.

Варшава. Леґія—Польонія 2:2 (1:2).

Краків. Краковія—Леґія (Кр.) 9:2 (4:1)

Катовиці. Рух (В. Гайдуки)—Погонь (Катовиці) 5:0 (2:0).

НОВИНКИ

— **Український вінок на гробі невідомого французького вояка.** Дня 8. грудня делеґація українських учасників війни, зложила вінок на гробі невідомого французького вояка в Парижі. Зложення вінка відбулося в присутності представників париських офіціяльних чинників та представників організацій учасників війни інших народів.

— **На почесний дар „Просвіти“.** З нагоди свята „Просвіти“ зложив голова Українського Нац. Дем. Обєднання д-р Дмитро Левицький сто зол. на почесний дар „Просвіти“ через нашу редакцію.

— **Львівська хроніка.** У молочарні Невяковського при вул. Академічній помер наглою смертю б. австрійський генерал Кароль Фінкель, брат професора львівського університету. — На днях арештовано Герша Бірнбавма із Радомя за фальшування векслів підписами свого брата. — При вул. Різницькій Матій Шляга переїхав возом Романа Савку і поранив його. — До шпіхліра Казимира Сокаля на Вульці закралися злодії, яких власник дому настрашив револьверовими стрілами та примусив до втечі, після чого злодії стріляли до Казимира Сокаля та не вцілили його. — При вул. Кармелицькій ч. 8 вибухла пожежа і спричинила деякі шкоди в помешканні Розенталя, після чого її погашено.

— **Вломники у бориславській касі.** До канцелярії фірми Корн у Бориславі закралися злодії, розбили огнетревалу касу та забрали 1000 долярів і 10.000 золотих. Вломників не вдалось відшукати.

— **Трагічна смерть листоноша.** На стації Годи-Турка під Коломиєю, листонош Кароль Матій переходячи через залізничний шлях, упав під поїзд і був так поранений, що помер у лічниці.

— **Вбивство і грабіж.** В Москалівці під Коломиєю невідомі бандити напали на Осипа Кабіна і вбили його та зрабували невелику суму грошей. Поліції не вдалося вишукати злочинців.

— **„Переразливі обяви“.** Під таким заголовком „Ілюстрований Курєр Цодзенни“ містить

статтю, в якій твердить, що напад на польську стежу під Білою Підляською та стрілянина до польського літака, про яку писала недавно вся преса, є ділом УВО. Редакція того часопису бачить грізне явище у тім факті, що українські саботажисти протягом двох днів двічи виконували напади на польське військо і то при помочі ручних гранат та скорострілів (?). Біля тої статті поміщено в цій газеті письмо, яке дістала Головна Управа Т-ва „Школи Людовей" від якоїсь „Української Команди ім. Богуна в Станиславові". Це письмо має печатку зі знаком тризуба, а зміст цього письма такий: „Згідно з розпорядком Українського Військового Генерального Штабу в Києві (?) жадаємо, щоби Т-во „Школи Людової" зліквідувало всі польські школи на українській території, а як ні, то лицька бандо йди за Сян!" Це письмо має дуже несеріозний характер і ніхто не повірить, що його могли писати грамотні українці, але ця анонімна погроза вистарчає „Ілюстрованому Курерові Цодзенному", щоби він трубів на алярм та звертає увагу всего польського народу на небезпечний обяв.

— **Монстрпроцес у Сольноку.** У мадярськім місточку Сольноку почався судовий процес, яких не богато памятає історія криміналістики. Судять там 32 жінки за отроєння своїх чоловіків та дітей. Слідство ствердило, що ті жінки отроїли понад 50 осіб. Від кільканацяти літ у місточку Надьрев запримічено що час до часу умирають новонароджені діти, старі чоловіки молодих жінок якоюсь підозрілою наглою смертю при однакових, подібних обявах недуги. Аж останнього року лікарі ствердили, що тут мається до діла з отроєнням. Викопано з могил кілька трупів померших дітей і виявилось також, що всі ці небіщики впали жертвою отруї. По деякім часі поліції вдалося найти виновників. Виявилось, що в тім місточку живе стара жінка, Софія Оляг, яка виробляє тайно отрую і продає її жінкам, що бажають позбутись дітей чи чоловіків. Продавала вона цю отрую також дівчатам, що прогрішились і бажали позбутись дитини. За одну дозу отруї казала собі „тітка Зося" платити 100 корон. Тепер ця „тітка Зося" сидить на лаві обвинувачених за вбивство кількадесятн осіб, а з нею сидить ще 31 жінок, що купували отрую і висилали дітей та чоловіків на другий світ. Треба додати, що „тітка Зося" це жінка з високою університетською освітою, що довший час прожила у Відні та Будапешті.

— **Посади для лікарів в Конґо.** Експозитура еміграційного уряду у Львові подає до відома, що бельґійське міністерство кольоній порішило приняти на службу в Конґо кількох лікарів родом з Польщі. Кандидати можуть вносити подання до міністерства кольоній у Брукселі, долучуючи лікарський диплом, свідоцтво моральности, свідоцтво здоровля, доказ закінчення лікарської практики та свідоцтво про знання французької мови.

— **Великі бурі над Середньою Европою.** Дня 12. XII. в околицях Кракова шаліла велика буря з громами і блискавицями, після якої впали великі дощі. В Баварії ґураґан спричинив великі шкоди. Над Віднем перейшла також велика буря, яка тривала цілу ніч. Скорість вітру сягала 110 км. на годину.

— **Румунські студентські демонстрації.** У Кляваенбурґу ромунські студенти вчинили демонстрацію проти мадярського режіму в школах і підчас цих демонстрацій прийшло до сутичок між ромунами і мадярами. В Темешварі ромунські студенти здемолювали друкарню мадярської редакції ґазети і поруйнували друкарські машини. Поліція стріляла до демонстрантів і ранила одного ромунського студента, а кількох студентів арештувала.

— **Російський „Імператор" переїхав до Франції.** Великий князь Кирило Володимирович, який проголосив себе російським царем виїхав з Німеччини до Франції, де думає осісти на стало. „Імператор" покинув Німеччину тому, що не міг виплатити податків, які на нього наложив маґістрат міста Кобурґа.

— **Великий комуністичний процес у Варшаві.** У варшавськім окружнім суді розпочався великий процес проти 20 комуністів, який потреває більше як тиждень. Між обвинуваченими найбільше жидів у віці 17—20 літ. Деякі з комуністів, які мали бути арештовані і суджені в тім процесі, втікли до СРСР. Між обвинуваченими є визначні комуністичні аґітатори як Борух Цуккер, Маєр Шпіґель і Витолд Томорович.

— **Новий бунт вязнів в Америці.** З Ню Йорку повідомляють, що в авбурійській тюрмі вибух новий бунт вязнів, який спричинив пролив крови. Для здавлення бунту вязнів вислано військо, яке ужило газів, що викликають сльози і обезсилюють вязнів. З літаків кидано на тюрму газові бомби. В бунті взяло участь 1500 вязнів. Підчас бунту вбито 5 осіб.

— **Новий транспорт кольоністів із СРСР.** Дня 11. XII. ц. р. через Ковно переїхало 680 німців кольоністів, що покинули СРСР і вертають до Німеччини. Досі переїхало через Ковно 5053 кольоністів.

— **Напад бандитів на весільну забаву у Буфаллю.** На передмістю Буфаллю в домі Джана Л. Карсона була весільна забава, на якій було 18 гостей. Нараз увійшло до хати 7 бандитів з револьверами. На команду уставились усі 18 гостей і 6 слуг під стіну і руки піднесли догори. Тоді бандити перешукали всіх за порядком і забрали в них дорогоцінности та гроші. Найбільше стратила пані Рей Вен Кліф, бо їй забрали три дуже гарні і дібрані низки правдивих перел, вартостси 300.000 долярів. Друга пані Ф. Мец стратила дорогоцінности вартости 65.000 долярів. А всі решта гості разом стратили усього біля 40.000 дол. Як бандити влетіли до світлиці, гості сиділи при вечері і приняли напад за жарт. Аж коли один бандит вдарив дві жінки револьвером по голові, стрепенулись і послухали наказу та уставились під стіну. Одна жінка здерла маску з бандита, та цей її так сильно вдарив, що впала на землю. Після цього бандити наказали всім покластись на землю і тоді вийшли.

— **Чуда на могилі католицького священика.** Вся американська преса подає телеграми з Моллен, Месс., що там на могилі католицького священика Петрика Дж. Паверса діються чуда. На могилу щодня ідуть десятки тисяч народу. Каліки, що моляться на могилі і напються води з каменя на могилі, вертають здорові домів. Деякі беруть воду і посилають хорим поштою. Покійний о. Паверс був священиком у Спрингфілд, Месс., тому 60 літ. Помер в 25-ому році життя. На могилу священика Паверса поспішило за тиждень 350.000 осіб. Ідуть здорові і хорі. Хорі в надії, що молитва і вода на могилі священика подасть їм поміч. Між паломниками минулого тижня був і новий посадник міста Бостону, Керлі. Наперед був він на могилі самий, а відтак поїхав з хорою жінкою і разом з нею молився на могилі священика.

— **Скрипки Страдівара.** Тому 200 літ вславився у світі італійський вирібник скрипок Антін Страдіварі, що жив від 1644 до 1737 року в місті Кремоні. Його скрипки мали чарівний голос, якого з того часу ніхто не міг підібрати. Всі наслідування були недосяжні. Тайна не була в дереві тільки в доборі каруку і фарб, якими малював скрипки. І досі ще є у світі кілька скрипок Страдівара, але тайни їх виробу кілька скрипок Страдівара, але тайни їх виробу ніхто не вгадає. Казали, що він узяв ту тайну із собою до гробу, бо не хотів, щоби другі ділились його славою. Тепер подають із Женеви, у Швайцарії, що ніби там найшов д-р Рене Нуар в бібліотеці тайний припис Страдівара про виріб скрипок і що нібито є надія обновити виріб чарівних скрипок сперед 200 літ.

— **Жертва гри.** В Ню Йорку скінчив життя самогубством директор банку Кавнт і Трост Компані, Джеймс Дж. Райорден. Він грав на біржі і як кажуть в останніх днях краху на Волл Стріт дуже богато стратив. Не маючи гроша на покриття страт, в розпуці застрілився. Покійний був щирим особистим другом Алфреда Е. Смита і не щадив гроша на його кампанію в часі президентських виборів.

— **Новий анґлійський амбасадор до Америки.** Англійське правительство іменувало своїм амбасадором до Вашинґтону сера Ронельда Линдсея, котрий довший час був постійним заступником міністра закорд. справ в Льондоні. Дотеперішній амбасадор сер Езм. Гаверд уступить в лютні і тоді Линдсей має прийти на його місце.

Дивогляди.

У польській львівській пресі появилась небуденна заява редакторів львівського „бруково-ревеляційного" тижневика „Справедливість" такого змісту:

„Зогляду на осудження, з яким зустрілась наша дотеперішня діяльність через „Синдикат Польських Денникарів", „Т-во Польських Денникарів" у Львові й через поважну прилюдну опінію, висловлюємо щирий жаль і покаяння з тієї причини, що редаґований і видаваний нами тижневик під назвою „Справедливість" нарушував честь приватних осіб і їх родин; просимо вибачення всіх покривджених наслідком атак у „Справедливости"; обіцюємо якнайсвяточніше, що на майбутнє не будемо порушувати ніяких особистих справ ані родинних і що будемо старатись працювати надалі без кривди для кого-небудь. Казимір Кіяновський. Д-р Натан Гоніґман".

Супроти такого щирого й прилюдного навернення покаяних грішників ніхто нині не має права тикати совісти вище підписаних. Зате неодин поставить собі таке питання: про щож та „Справедливість", що досі злобувала читачів виключно брудами з чужого приватного життя — буде тепер писати? Вона є тепер у ситуації пральні, яка заявляє, що від нині не хоче прати чужих приватних брудів.

З театру.

Вистава нашого театру.

Нема місця на яку-небудь оцінку суботніх і недільних вистав „Театру ім. Тобілевича", тому, що наш часопис увесь складаний у суботу вечір — перед ними. Лишається невеличке місце на останні телеграми. А все-ж і з нього треба скористати, щоби замісць рецензії наоспіх висловити своє здивування, що наше львівське громадянство не виповнило салі на перших виставах так, як можна було цього сподіватись.

Театр, що почав свої вистави у Львові, досі тут небачений у нинішньому його складі, здобув собі гідне імя в Станиславові, де в силі був утриматись і розвиватись без субвенцій, виключно власною совісною працею. Зібрані в ньому артисти не обмежуються до виконання своїх обовязків чи до заробітку на хліб талантом, який мають. Усі вони силкуються спільними силами знятись понад пересічний рівень наших мандрівних театрів, здебільша провінціяльних, затерти на сцені сліди важких обставин серед яких працюють, запалити своїм запалом хоч на мить авдиторію.

Дописи.

КОМАРНО. **(Вияснення на спростування).** Виділ Філії „Просвіти" в Комарні прохає Хвальну Редакцію помістити отсе вияснення на спростування виділу читальні „Просвіти" в Комарні п. заг. „Чи це можливе у інших народів?": У згаданому спростуванні нема зовсім згадки, що амат. гурток при читальні „Просвіта" в К. не позичив Філії „Просвіти" в Комарні театральних реквізитів до вистави „За батька", яка входила в програму ювилейного свята Філії дня 15. IX. 1929, а це власне було причиною, що появився допис виділу Філії. Це не дасться заперечити ніякими ухвалами загальних зборів в читальні, бо на це є переписка Філії з амат. гуртком і наочні свідки і цього ніколи не заперечував амат. гурток ані його голова п. І. Сороківський, до котрого в день свята звертався ще раз особисто голова Філії з проханням позичити театральні реквізити. Ухвали надзв. заг. зборів чит. „Просвіти" в Комарні, які наказали виділові читальні помістити таке спростування, викликали крізу в самому виділі читальні, бо сам голова Філії д-р О. Пеленський, який був рівночасно головою читальні, мусів уступити з виділу тому, що не погоджувався зі змістом спростування. А це є найкращим доказом, що не уважав фактів, поданих у дописові Філії, неправдивими. Зрештою виділ Філії „Просвіти", посвятивши цій справі два засідання, вияснює, що все солідаризувався зі своїм головою щодо фактів у згаданому дописові. — **Виділ Філії „Просвіти" в Комарні.**

ДОБРОМИЛЬЩИНА. **(Непошанування українського свята).** Дня 8. листопада ц. р. було свято св. Димитрія. В Жогатині, пов. Добромиль, це храмовий празник. Не зважаючи на це, громадянин Василь Гамуляк, літ 56, дістав від добромильського старости візвання явитися тогож дня в громадському уряді в Жогатині в цїли переслухання в карно-лісовій справі. Рівночасно візвано його принести з собою 30 зол. відшкодування, а в противному випадку загрожено йому заочним вироком, екзекуцією і великими коштами. Подібне візвання на той самий день одержало 87 селян українців з Жогатина.

ТУРКА н/С. **(Франкове свято).** В неділю дня 8. XII. відбулося у нас свято в честь Івана Франка. На його програму зложилися: реферат проф. Мих. Івашкова, продукції хору тутешньої читальні „Просвіти" і деклямація п. А. Шалабавківної. Свято випало доволі гарно, одначе вражала мала скількість учасників.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ:

Катальоґ повістей і оповідань. Видала Книгарня Наукового Товариства ім. Шевченка. Львів, Ринок 10. Стор. 92. Форм. 8°. **Це** перший цього роду катальоґ на нашому книгарському ринку. Виданий на гарному папері, украшений богатьома кліщами заголовних карт численних книжок, робить на загал добре враження. В катальозі маємо не тільки всі таланць-

ві, але й великоукраїнські белетристичні видання. Численні оригінальні й перекладні твори засновуючі коротеньким переповідженням сюжету або оцінкою їхньої літературної вартости. Своєю каталоґ є поважним набутком, необхідним не тільки на книгарському ринку, але ще більше у кожній українській бібліотеці.

Jakób Wassermann: Aleksander w Babilonie. Powieść z upoważnienia autora przełożył Kazimierz Czachowski. Kraków-Warszawa. Wydawnictwo „Panteon". Kraków, Księgarnia Powszechna.

ЖУРНАЛИ:

Праці Українського Високого Педагогічного Інституту ім. Мих. Драгоманова у Празі. Науковий Збірник Т. І. Під загальною редакцією д-ра Василя Сімовича. Видано за допомогою Міністерства Шкільництва й Народної Освіти в ЧСР. Прага 1929. Зміст: А. Артимович: До проблеми ґутуральних рядів індоевропейської мови; Білецький Леонід, проф.—Поема „Мойсей" і розвиток ідеї й образу в літературно-поетичній традиції Івана Франка; Гармашів Всеволод, д-р проф. — Біольоґічне значіння алерґії; Герасименко Полікарпо, д-р доц. — Електрохемічні досліди фізико-хемічної лябораторії Українського Педагогічного Інституту в Празі; Гула Хведір, д-р доц. — До основ Девісової теорії; Дорошенко Дмитро, проф. — Князь М. Репнін і Д. Бантиш-Каменський; Дяконенко Володимир, доц. — Обернена теорема Ляпляса; Лисько Зиновій, д-р лектор — „Запорожець за Дунаєм" С. Артимовського Гулака та відношення цього твору до Моцартового „Уведення із Сераґлю; Малик Евген, д-р лект. — „До морфольоґії кишкового проводу"; Наріжний Симон, д-р лект. — Гетьманство „Івана Виговського"; Омельченко Григорій, лект. — Історія тексту і перше („Лішкове") видання поеми Карла Гавлічка-Боровського „Хрест св. Володимира"; Орлов Олександер, д-р доц. — Матеріяли до петроґрафічної характеристики лямпрофірових жильних горнин західно-чеського альґонікія; Пасічник Дмитро, д-р лект. — Причинок до тератольоґії бріофітів; Русов Юрій, д-р доц. — Опис колекцій риб зібраних в околицях Камяниця Подільського, в порівнянні з описами риб сусідніх басейнів; Русова Софія, проф. Рабіндрант Такор виховник; Сімович Василь, д-р проф. — Українські іменники чоловічого роду на *-о* в історичному розвитку й освітленні; Січинський Володимир, д-р доц. — Етруський дім і гупульський „оседок"; Славінський Максим проф. — Другий хозарський лист із Х віку; Слюсаренко Хведір, доц. — Мітридат Евпатор і населення України І. віку перед Христом; Стешко Хведір, доц. — Джерела до історії початкової доби церковного співу на Україні; Феденко Панас, д-р доц. — З дипльоматичної діяльности Данила Грека; Чижевський Дмитро, проф. — Геґель і французька революція; Шульгин Олександер, проф. — Ідеольоґічне коріння французького патріотизму доби революції; Щербаківський Вадим, проф. — Бронзові списи з вирізками на листі на території України й на Приураллі; Ярема Яким, д-р проф. — Причинок до характеристики процесів уваги; Ясінчук Ілля, д-р асистент — Дещо про дорозвентральну орієнтацію; Витяги зі статуту У. В. П. І. із постанов про дипльомні іспити для абсольвентів УВПІ., із приписів про докторські іспити в УВПІ. із правил про порядок підвищення академічного персоналу в УВПІ.

Записки Української Господарської Академії в ЧСР. Том другий. Випуск перший. Факультет економічно-кооперативний. Подебради 1929. Зміст: С. Бородаєвський: Сільсько-господарський кооперативний кредит у Чехословацькій Республиці; О. Бочковський: Кара на смерть до війни; С. Гольдельман: Нариси по теорії акційного підприємства; М. Добриловський: До питання про вплив господарської конюнктури на надходження державних податків; Р. Лащенко: Вінець дівочий, як інститут литовсько-українського права; О. Мицюк: Успільнення земельної власности після світової війни; В. Садовський: Проблема індустріялізації у народньому господарстві УСРР; В. Саніцький: До історії економічної думки на Україні; В. Тимошенко: Ціни пшениці та фактори, що на них впливають.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Кооператива Український Театр у Львові (театр ім. Тобілевича). — (Саля Ремісничої Палати, пл. Стрілецька):

Середа, 18-го, г. 7·30 „Паяцик", оперета Штольца.

Четвер, 19-го г. 7·30 „Паяцик".

Субота, 21-го г. 7·30 „Чорт", комедія за 3 дії Мольнара.

Неділя, 22-го г. 3·30 попол. „Паяцик".

Неділя, 22-го г. 7·30 веч. „Маруся Богуславка".

Великий Міський Театр:

Понеділок, 16. грудня, год. 7·30 веч. Княжна Шікаго (знижки важні).

Вівторок, 17. грудня, год. 7·30, „Княжна Шікаго" (знижки важні).

Малий Міський Театр:

Понеділок, 16. грудня, год. 7·30 „Адвокат і рожі", гост. виступ В. Бридзінського (дешевий день, знижки важні).

Вівторок, 17. грудня, год. 7·30 веч. Адвокат і рожі (гост. виступ В. Бридзінського (дешевий день, знижки важні)!

Театр ревії „Гонг" — в салі кіна „Кольосей":

Понеділок, 16.XII., „Гонг Джеза"; дві вистави; год. 7·30 і 9·30.

Кіна.

Апольо: На позорищі (Вільма Банкі).

Касіно: Пропавше завіщання (Карло Альдіні).

Кольосей: Тайна почтового вагону. — Пропав наречений.

Лев: Серце вуличниці (Корінна Ґріфіт).

Марусенька: Пат і Патахон газетярі. Іграшки жінок.

Оаза: Трикратне весілля.

Палас: Звукова фільма: „Ню Йорк у ночі" (і наддаток: Похорони посла д-ра Райха).

Пан: Обітована земля.

Пасаж: Оборонець жінок (Рекс Бед).

Стильове: Наслідник престолу.

Фатаморгана: Її перчик.

Химера: Княжнині примхи (Ад. Менжу).

Утіха: Король пачкарів.

Програма радіо.

Понеділок 16. XII. 1929.

Варшава (1411,7) 13·10 Трансмісія з Варшави. **Краків** (312,8) 16·45 Концерт грамофон. платт. **Гельсінґфорс** (221,4) 17·00 Фінляндські пісні. **Ляйпціґ** (259) 16·30 Концерт. **Галін** (296,15) 17·50 Мандолінова музика. **Льондон** (356,3) 13·400 Музика в кавярн. **Берлін** (418) 16·30 Пісні Ганса Германа. **Прага** (487) 21·30 Шопен, Ліст, Сметана. **Відень** (516,3) 19·00 „Таннгайзер" Ваґнера. **Будапешт** (550) 19·30 Концерт фільгармонії. **Ленінград** (1000) 19·30 Концерт (IX симфонія Бетовена). **Москва** (1160) 15·30 Популярний концерт. **Париж** (1725) 21·00 „Понад наші сили" Ібсена з потім пісні

Вівторок 17. XII. 1929.

Варшава (1411,7) (12·05) Шкільний поранок. **Гельсінґфорс** (221,4) 19·30 „Мадам Баттерфляй" Пуччінього. **Талін** (296,15) 17·30 Робітничий концерт. **Льондон** (356,3) 16·00 Баллади. **Гамбурґ** (372) Концерт віолінчеліста Зиґфрида Сукка. **Берлін** (418) 21·00 Концерт солістів. **Штокгольм** (436) 20·00 Німенький вечір. **Рим** (441) 17·30 Концерт. **Прага** (487) 20·00 Популярний концерт. **Відень** (500) 19·30 Грамофонові платти. **Будапешт** (550) 19·45 Концерт Бетовена. **Ленінград** (1000) 19·00 Трансмісії. **Париж** (1725) 21·00 „Дон Кіхот" Массенета. **Ковно** (1935) 21·10 Вечірня музика.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Живий літопис наших днів і змагань (1914—1918) доконить Жіночий Кружок ім. Ганни Барвінок **на своїх ширших Сходинах**, які відбудуться **17. грудня (вівторок)** в 6-ій годині вечером в домівці при вул. Мохнацького 11. Головні референти: п. **Блянка Баранова і Конст. Малицька.** Проситься о численну участь.

Касиниці! 25. грудня ц. р. відбудеться у Львові 10-літній товариський зїзд бувших prigionier-ів з Кассіна. Участь зголосити негайно до: Інж. Свірського, Львів, Личаківська 32. За Комітет: Інж. Свірський, Мр. Горак, Н. Дорожинський, о. Яненків. 1088 1-2

На „Рідну Школу" зложили (в зол.) Вп.: Учит. збір муж. фахової школи у Львові 23; Учит. збір школи Шашкевича 25; Марія і Плінп Деркачі 10 замісць вінця на могилу бл. п. п. Танчаковського; Сивенький Любомир, студ. технольоґії Львів 13·40 як збірку на весіллі у Степана Бачинського; Василь Кулак-Бунів 8·20 збірка на весіллю; Уляд Старших Пластунів Львів 50; Ірена і Банденичів і д-р Евген Янкевич Львів 5 ам. дол замісць повідомлень про своє вінчання; д-р М. Гнатишак Берлін 15 ам. дол. як цілий журналістичний гонорар від Редакції „Нових Шляхів"; о. Михайло Сулятицький Заболотів 13·88 як збірку з нагоди іменин о. Кисілевського; о. Вол. Петрик Бабина 40 як збірку на вінчанню Наді Петрик і інж. Володимира Онишкевича, яке відбулося 16.XI. ц. р.; Олена Кондратова і о. Федевич Турка 75 як збірку на празнику 21.XI. ц. р. у о. декана І. Тинчука в Бенькові; Гринько Старко Гусаків 11·30 зібраних на посвяченню хати 24.XI. ц. р. у П. Гловінських; Рибчук Степан Торське 11·50 як весільний дар; о. Нестор Величковський Бабине 10 і о. Марін Долинський Залішчки 10 місто повідомлень з нагоди вінчання інж. М. Левицького з п. Місевичівною; Українська Бесіда-Жовква 25 замісць вінка на домовину бл. п. о. Баранського, пароха Бояниця. Вп. Жертводавцям складає щиру подяку Головна Управа.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Меблі на рати! готівкові ціни; також тапіцеровані меблі, власного виробу — найдешевше в **Доротеум** Львів Сапіги 34, телеф. 15-01. 44 15—?

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Ч. М. 210196/20 В. II/1.

Оповістка.

Маґістрат корол. стол. міста Львова подає до публичного відома відповідно до постанов устави з дня 11.VIII. 1923, Д. У. Р. П. ч. 94. розпорядку Президента Річипосполитої з дня 17. VI. 1924, Д. У. П. Р. ч. 51. і § 53. розпорядку Міністра Внутрішних Справ з дня 28.VI. 1926, Д. У. Р. П. ч. 75, що прелімінарі додаткового звичайного бюджету на 1929/30 рік і зреконструованого надзвичайного бюджету на 1929/30 рік є виложені до перегляддання в бюрі Виділу ІІ. Мґту (Ратуш, II. п., двері 62) через 7 днів, а то від дня 17. XII. до дня 23.XII. 1923 включно в урядових годинах т. є від 9-тої до 13-тої.

Тому інтересованим, що платять комунальні данини, прислугує право перегляддання виложених бюджетових прелімінарів й подання речинці, як також вношення закидів і застережень у дальшому 7-денному речинці, т. є до дня 30. грудня 1929 р. включно.

Маґістрат кор. ст. міста Львова.

У Львові, дня 13. грудня 1929 р.

Урядовий комісар

р. о. Президента міста Львова

проф. д-р Отто Надольскі в. р.

1095 1—1

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.